

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 „ — „
 Negyedévre . . . 1 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 50 „
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám
 (Nádossy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó föl-
 irások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szórdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adatnak
 —
 Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 déshelyen.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben
 Mindezen helyeken előfizetések is elfogadtnak.

Előfizetési fölhívás

PÉCSI FIGYELŐ

(„PÉCSI HIRLAP“)

XIX-ik évfolyamára.

Kérjük a t. előfizetőinket, miszerint az előfizetési pénzeket (legcélyszerűbb utalványon) minél előbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

Lapunk, mely az ország összes vidéki lapja között a **legolcsóbb**, ezentúl is **kétszer** jelenik meg **hetenként** az eddigi előfizetési ár mellett.

Előfizetés

egy évre 6 frt — kr.
félévre 3 frt — kr.
negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hazafias tisztelettel

A „Pécsi Figyelő“
 („Pécsi Hirlap“)
 kiadóhivatala.

A felekezeti megyei árvaház.

Mindenki tudja, hogy a vármegye mint politikai tényező minden időben érvényesítette — vagy legalább törekedett érvényesíteni — befolyását mind az olyan hatalmi kísérletek ellen, melyek az alkotmány, a nemzeti jogok megcsönkítésére irányultak; de e mellett mindenki tudja azt is, hogy a megye mint erkölcsi testület — noha magában foglalta az összes intelligens elemeket — a közművelődés terén éppenséggel semmit sem tett. Századok multak el s a különböző nemzetiségi lakók megmagyarosítása ügyében egyetlenegy kísérlet sem tétetett; a kereskedelem, ipar, mezőgazdaság és művészet iránt — talán a legutóbbi évtizedeket kivéve — nem volt érdeke; egyetlenegy kórház, árvaház, szeretetház, javítóintézet vagy iskola nem köszöni neki létét, pedig hajdani omnipotens hatalmát tekintve, mily sokat tehetett volna mindezekért!

S ámbár az elmúlt idő és dicsőség mulasztásai többé helyre nem hozhatók, mégis örömmel fogadtuk annak idején a hirt, hogy Baranyamegye — nagytehetségű alispánja indítványára — még kapuzárás előtt, a megyei árvaalap felhasználásával egy megyei árvaház létesítését határozta el. Igaz, ez is csak egy csepp viz a tengerbe, tekintve azon körülményt, hogy ez árvaház csak 60—80 árvát lesz képes befogadni, a mikor a megyében

ilyen tán 1000 is van; de végre ez is valami, legalább lesz egy kulturális intézet, mely e megye nevét viseli, ha majdan a kormány minden régi institucziót pusztító politikája ez utolsót is elsöpri.

De a mily örömmel fogadtuk a megye közönségének az árvaházra vonatkozó határozatát, épp oly lesújtóan hatott ránk most a szervező bizottság azon elvi megállapodása, hogy az árvaház vezetését s a növendékek tanítását és nevelését apácákra akarja bízni, azaz az intézetnek ily alapon való szervezését fogja a köztörvényhatóságnak javaslatba hozni.

Ezt mi a magunk részéről nem helyeselhetjük s meggyőződésünk, hogy a megye intelligenciájának legnagyobb része — felekezeti különbség nélkül — nem helyesli s fel is fogja emelni ellene tiltó szavát úgy a sajtóban, mint a törvényhatósági gyűlésen.

Egy megyei árvaház, mely a megye közös árvaalapjából létesül, nem birhat felekezeti jelleggel, de nem birhat ilyennel legkevésbé Baranyában, a hol 180,000 katolikus mellett van 300 gör. katolikus, 13,000 gör. keleti, 12,000 evang. ágost., 46,000 ev. ref., 300 egyéb keresztény és 6000 izraelita lakós is.

Mi nem vagyunk szűkkeblűek, nem is vetjük föl magunkat egyik vagy másik hitfelekezet érdekeinek védőjéül, de éppen, mert tiszteljük mindenki vallási meggyőződését, egyedül az igazság és jogérzet vezérel, midőn kijelentjük, hogy nem tartjuk helyénvalónak, hogy egy megyei árvaház apácák vezetése mellett egyoldalú felekezeti jelleggel ruháztassék fel s ott a más vallásuak árvái vallási érzésükben megingattassanak, abból kivetköztessenek, sőt egész kedélyviláguk a meghasonlás és kételynek essék áldozatul, ha majdan illető hitoktatójuk másra tanítja, mint az őket folyton felügyelő és oktató apácák.

Például felhozhatnók csak a pécsi Rudolfinum árvaházat is, a hol — habár csak elenyésző számban vesznek is fel más vallásu árvákat, noha az intézet közadakozás és közadónak köszöni létét — az áttérítésnek mégis feltűnő jelei észlelhetők, de észlelhető egyáltalában az életet nem ismerő s így nevelésre nem hivatott apácák nevelési rendszerének egyéb szomorú következményei s ha Pécs város hatósága valaha törődött volna e szép intézetének beléletével s az intézetet elhagyó növendékek sorsával: nemcsak az intézetben való tanítást szünteti meg, hanem a felügyeletet és szellemi vezetést is bizonyára régen egy arra való szakemberre bízta volna. Erről azonban majd más alkalommal szólnunk.

Ha elismerjük, hogy a gyermeknevelés nehéz s a nevelőnek a legképzettebb, legműveltebb egyénnek kell lennie, akkor el kell ismernünk azt is, hogy kétszerte nehezebb s tapintatosabb jártasságot igényel az árvák nevelése, kikkel szemben a fő nevelési eszköz: a szülői szeretet közvetlen hatása hiányzik. És mi a nevelés célja? Önálló erkölcsi jellemfejlesztés. Minden nevelési törekvés végpontja e kevéssé, de sokat jelentő szavakban foglalható össze. E cél pedig csak akkor érhető el árvaházban, ha az egész szervezet minél inkább családi alakot ölt; ha a sziv képzése mellett a gyakorlati élet követelményeire tekintettel vagyunk; ha a munka és kötelességérzet fejlesztésével az élet küzdelmeire előkészítünk; ha gondosan mindent kerülünk, mi a gyermekek vallási alapérzékeit feldúlja; ha egyformán szeretetet éreztetve — a növendékekben egymás s minden ember iránt szeretetet ébresztünk.

Minderre csak oly szakképzett egyén képes, ki a társadalomban élve, annak törvényeit, kívánalmait éppúgy, mint annak fonákságait és rendellenességeit ismeri, de soha sem oly gyenge nők, kiket a csalódásban összetört sziv, avagy az életküzdelmekről irtózó jellemgyengesség üzött a zárda falai közé.

És mi vezérelhetette a szervező-bizottságot ezen — mondhatjuk jogtalan — elvi megállapodásra? Nem tudunk más magyarázatot, mint hogy irányadó volt az a ma uralkodó szomorú divat: még a legutolsó faluba is apácákat vinni, vagy az ezzel kapcsolatban hirdetni szokott „olcsósági“ szempont. A bizottság eljárása azonban mindkét esetben helytelen; mert amit egy püspök, egy kanonok a felekezeti érdek szempontjából megtehet, azt meg nem teheti oly vármegye, melynek közönsége a legkülönbözőbb felekezetekhez tartozik; a mi pedig azt a bizonyos „olcsóságot“ illeti, hát az — közelebről megvilágítva — sem oly rendkívüli, hogy a miatt egy megyei intézet egyoldalú jelleggel felruháztassék és végeredményében kétségessé tétessék, mert egy legalább hat személyből álló apácatestület sem kerülhet sokkal kevesebb költségbe, mint egy női házgondnok s a megfelelő személyzet.

Ha tehát a szervező bizottság elvi megállapodása, hogy t. i. a létesítendő megyei árvaház vezetése és az árvák tanítása és nevelése apácákra bízassék, érvényre emelkedik, akkor az alaki cél — hogy árvaház létesüljön — ugyan el lesz érve, de az erkölcsi feladat: az árvákból az élet viszontagságaival megküzdeni tudó,

öntudatos vallás-erkölcsi polgárokat nevelni — soha!

Mi elmondtuk a magunk nézetét s most a többi a megye közönségének a dolga, s ismerve alispánunk fenkölt gondolkodását, hiszszük és reméljük, hogy megyei árvaházunk csak a mai kor igényeinek megfelelő szervezettel és berendezéssel fog létesíteni.

A képviselőház munkarendje. A képviselőháznak az ünnepi vakáció utáni első tanácskozási tárgyaira nézve a következőkről értesültünk: Az ünnepi vakáció után tárgyalás alá fogja venni a ház mindenek előtt a kisded óvásra, a vasárnapi munkaszünetre s az ipari és gyári munkások betegségélezésére vonatkozó törvényjavaslatokat, a melyek átmentek immár a bizottsági előkészítő tanácskozáson s bármely pillanatban napirendre tűzhetők. Követni fogja ezeket a bosnyák-hercegovinai csapattesteknek a magyar korona országai területére behozataláról szóló törvényjavaslat, melyet a ház igazságügyi bizottsága közvetlenül az ünnepi vakáció letelte után tárgyalás alá fog venni. E közben az igazságügyminiszter benyújtja a konzuláris bíraskodást szabályozó s a bírósági szervezetet módosító előterjesztéseit, melyek a ház tanácskozásának további tárgyait fogják képezni. Csak ezek után kerül a sor a két közigazgatási reform-javaslatra, melyeknek benyújtása február hó dereka előtt alig várható. A felsorolt törvényjavaslatok mindenike előreláthatólag hosszabb vitát fog provokálni, miért is képviselői körökben nem tartják valószínűnek azt, hogy a közigazgatási reform-javaslatok április hó előtt napirendre kerülhessenek.

A plébános-választás és a zsidók.

Komor hangulat vonul végig ama sorokon, melyek a „Pécs“ legutóbbi számának vezércikkét képezik. Keserű tételődések között hozza szőnyegre a magyar zsidóság elnyomatásának napjait és üdvözli a liberalismust, mely egy új korszaknak előhírnöke lön.

Valóban a liberalizmus nálunk csodákat művelt; válaszfalakat bontott, nép és vallások közötti, államot ujjáalkotott nemzetivé és az a magyar társadalom mindenkor hódolt mindennek, a mi igazán liberális volt. Nincsenek tehát okadatolva ama szemrehányások, melyek a magyar társadalmat érintik és azt teszik felelőssé, hogy a magyar zsidóságot csak hosszas vajadás után fogadta magába.

A magyar zsidóságnak van legkevesebb oka arról panaszkodni, hogy a keresztény vallásfelekezetek nálunk nehéz küzdelemmel végezték volna az assimilálódás munkáját, sőt mondjuk ki nyíltan, hogy ennek nagyrészt maguk a zsidók okai — kik az őket egyenjogúsító 1867: 17. t.-cz. után sem léptek ki azon körülzárt helyzetből, melybe őket nem a magyar társadalom, hanem a fajbéli összetartás sodorta.

Ott ébredt föl tehát későn a liberális szellem, mert a magyar zsidóság szemben a keresztény vallásfelekezetekkel olyan „separatum corpus“-félét képezett; ez pedig azt hiszem elég alkalmas vala az assimilálódás munkáját megnehezíteni és akadályként szolgálni az egyenlősülési törekvések megakasztására.

Igenis — és ebben egyetérttek a t. cikkíróval — a magyar társadalom liberális szelleme korszakot alkotott e nemzet történetében, szolgálta a testvériséget és mindenkor a kornak szabadsági és egyenlőségi eszméit törekedett és törekszik a jelenben is megvalósítani.

De bármily elfogulatlan legyen is, be kell vallanom, hogy a „Pécs“ említett vezércikkének különösen befejező része határozott tévedésen alapszik. Nincs okom kétségbe vonni a t. cikkíró ur jóhiszeműségét és örömet a föltt, hogy a küszöbön álló belvárosi plébános-választáson saját vallásabeli bizottsági tagoknak is szavazati jogot vél adhatni, midőn így szól: „A városi plébánia megüresedett széke betöltendő. Több a pályázó — mindnyájan méltók — s több a párt. Huszonkilenc városi képviselő, zsidó, nem mond le szavazatáról, hanem él s mondhatni tapintatosan él választási jogával. A katolikus

hívők pedig még pro foro interno sem találják sérelmesnek ezen jogot s ellenvetés nélkül, helyléssel fogadják a zsidó választók választási joguk gyakorlását. S így könnyen lehetséges, hogy egyik-másik zsidó szavazat lesz döntő a kath. lelkész megválasztásánál!“

Azt sem veszem tőle rossz néven, hogy ő ebben ismét az egyenlőség, a testvériség diadalát látja, de meg fog engedni, ha fölfogását teljesen tévesnek tartom és pedig azért, mert jóllehet bármely vallásu törvényhatósági bizottsági tag szabadon gyakorolja ebbeli jogait, ez alól azonban a városok és községek kegyurasága alá tartozó egyházi javadalmak betöltése kivételt képez, és pedig azért, mert emel szavazati joggal a törvényhatósági közgyűlésnek csakis katolikus vallásu tagjai bírnak. Bizonyítja ezt az 1818. évi május hó 27-én kelt királyi intézkedés, mely szerint: „Bármely várost vagy községet illessen a kegyuri jog, a püspök által előterjesztett három egyén közül tartoznak plébánost választani; a választás pedig a közgyűlésen a katolikus bizottsági tagok által történik.“ Ezen intézkedést semmiféle utóbbi rendelkezés hatályon kívül nem helyezte, sőt azt határozottan megerősíti a vallásügyi miniszterium 1876. évi október 5-én 19,185. szám alatt kelt leirata, melyben Sopron szab. kir. városnak 1876-ban hozott ama határozatát, mely szerint a katolikus plébános választására minden, bármely vallásu bizottsági tagot jogosítottnak jelentett ki, akként változtatta meg, hogy a katolikus plébános megválasztásának joga a városi közgyűlésnek csakis katolikus tagjait illeti meg. Györött 1878-ban szintén csak a katolikus bizottsági tagok által történt egyik javadalmak megválasztása. — A főváros több kerületében csak nemrég megüresedett plébánosi javadalmak betöltésénél Budapest köz-törvényhatóságának csakis katolikus vallásu bizottsági tagjai szavaztak, nem pedig a törvényhatósági közgyűlés egyeteme. Szavaztak pedig azért, mert teljesen tisztában voltak azzal, hogy e tárgyban létezik törvényerjű intézkedés és hogy a választás megsemmisítését hordja magában eljárásuk, ha ellenkezőleg cselekszenek.

Nyilvánvaló tehát, hogy a t. cikkíró ur öröme kissé korai volt, tévedése pedig végzetes, mert a küszöbön álló pécsbelvárosi plébániahivatal betöltésénél egyedül ezen kánonjogi választási mód alkalmazandó.

Lelekészválasztás a szó teljes értelmében felekezeti és nem kis mértékben lelkiismereti dolog; már most miként képzelhető, hogy eme kegyuri jogon sarkalló intézkedésbe más vallásnak hívei befolyást gyakoroljanak, esetleg döntő szerepet vigyenek. Hiszen ez ellenkeznék nemcsak a mi vallásunknak, de minden vallásnak legprimitívebb alapelveivel egyrészt, de megtámadná másrészt a törvényhatósági bizottságnak mint erkölcsi testületnek tekintélyét is.

Legalább is különösnek tartom azon fölfogást, mely megengedhetőnek tartaná, hogy plébánosul azon férfit kapjuk, a ki nem is saját vallása híveinek többsége által került a plébánosi székre. De eltekintve mindezekről, alig hiszem, hogy az a 29 bizottsági tag választási jogával élni óhajtana, főleg ha szemek előtt tartják a kath. vallás híveivel szemben azt a felelősséget, melynek erkölcsi súlya nagy és a mely lelkiismeretüktől kéri számon szavazatukat.

Nincs kétség benne, hogy városunk képviselőtestülete már eleve gondoskodni fog, hogy a küszöbön álló plébánosválasztás a kánonjogi választási mód szerint ejtessék meg. Városunk polgármestere pedig bizonyára ezen szabályszerű eljárás elé akadályokat gördíteni nem fog, de nem is gördíthet, mert az, hogy esetleg az előbbi plébánosi hivatal betöltése mily választás útján történt, az jelen esetben teljesen közömbös dolog; de meg mult idők baklövéséi a jövőre nézve szerintem praecedens alig képezhetnek.

Az egyedül helyes és jogos eljárás az, a mely nem szorul elismerésre, az önmagában hordja bírálatának mértékét.

Egy Dezső,
ügyvéd-jelölt.

HIREK.

— **(A járvány.)** Frank Ödön dr., ki a pécsi typhus-járvány észlelése s a viznek és talajnak bakteriológiai vizsgálása végett tartózkodott városunkban, befejezte vizsgálatait s vasárnap már vissza is tért a fővárosba. Frank dr. e vizsgálódásairól a következőkben referál:

Mindenekelőtt hangsúlyozta, hogy midőn ő decz. 21-én Pécsre érkezett, a járvány már erősen hanyatlólételeben volt. A járvány e késő stádiumában nem is kecsegtethette magát azzal a reménnyel, hogy a vízvezetékben megtalálja a supponált fertőző anyagot. Az egyes szakaszok vizsgálata folytán konstatalhatta, hogy december utolsó napjaiban a vízvezetékben általában véve csekély számú bakteriumok voltak találhatóak. Csupán a vízvezeték egy keleti szakasza képez kivételt, a mely még ez időben is jelentékeny számú bakteriumot tartalmaz. — Azonban különösen hangsúlyozza, hogy typhus fertőző bakteriumok Pécsen a helyszínen eszközölt vizsgálatok alkalmával sem voltak föltalálhatóak. A typhus Pécsen nem első ízben látogatta meg. A pécsbudai-külvárosi plébánia anyakönyvében 1873. évben 78 typhus-estet van föltüntetve. A mostani typhus-járvány kezdetét tulajdonképen már a nyár végére, az ősz elejére lehet visszavezetni. A járvány november első napjaiban mindinkább fokozódott; nov. 10-ike körül komoly járvány jellegét öltötte, mely mindegyre fokozódott és nov. 21-én érte el tetőpontját. Ez egyetlen napon a betegedések száma megközelítette a százat. Érdekes a pécsi járvány történetében az, hogy e naptól kezdve rohamosan hanyatlott le, úgy, hogy december hó első napjaiban betegedés alig mutatkozott. Szórványosan azonban még december vége felé is fordult elő. A járvány kezdetének ideje hivatalosan november hó 10. napjára van kitűzve, a mely naptól az 1890. december 23-ig terjedő idő alatt megbetegedett összesen 833 egyén, ezek közül meghalt 42, fölgyógyult 714, ápolás alatt maradt 77. A járvány helyi eloszlása tekintetében még nem fejezte be teljesen Frank dr. vizsgálatait. Annyi bizonyos, hogy Pécs belvárosában és a járvány első időszakában a belvárosnak főképen keleti felében fordultak elő jelentékenyebb számmal megbetegedések. Kiváló figyelmet érdemel az, hogy a pécsi járvány területén számos olyan pontra bukkanunk, a hol a megbetegedések halmozódva fordulnak elő. Nemkülönböztetve figyelmet érdemel az is, hogy emez aggasztó járvány folyamán ugy a honvédség, mint a közös hadsereg Pécsen állomásozó katonasága ugyszólván járványmentes maradt. Figyelemre méltó az is, hogy a pécsi kir. fogház, valamint a népes seminarium is mentes maradt. E feltűnő jelenség magyarázatánál Frank dr. szerint mindenekelőtt a pécsi lakosság által súlyosan vádolt víz jó tekintetbe. A katonaság vízzel való ellátása tényleg nincs összefüggésben a várost ellátó tettyei stb. vízvezetékkel. Azonban a kir. fogház a tettyei és egyéb vizek élvezetére volt utalva, annyival inkább, mert a foglyok napközben a belvárosban dolgozva, kétségtelenül belvárosi vizet voltak kénytelenek fogyasztani. Figyelemre méltó továbbá azon körülmény is, hogy a rendkívüli szárazság után okt. hó végével beköszöntött esővel az őszi hónapokban kétségtelenül már létezett typhusnak fertőző anyaga könnyen elterjedhetett, különösen, ha tekintettel vagyunk a pécsi köztisztviselési viszonyokra. Azt a gondolatot, hogy a viznek a járvány ama rendkívüli föllobbanásában némi szerepe lehetett, Frank dr. egészen nem utasítja el, a mennyiben könnyen feltehető, hogy az október végén beállott heves esőzések a kétségtelenül meglevő typhus fertőző anyagát elmoshatták és elterjeszthették sokféle irányban, többek között esetleg a csekély mélységben elhelyezett rendkívül lyukacsos vízvezeteki csövekbe.

Ujabb betegedési eseteket következő számmal jelentettek be: január hó 2-án 1, 3-án nem jelentetett be, 4-én 1 eset.

(Ondricsek hangversenye.) A rendnél is kisebb közönség hallgatta végig a jelenben élő hegedűművészek elsejének, Ondricsek Ferencnek hangversenyét szombaton este a „Hattyu“ termében. A járvány látható irtáso-

kát hasított a mi állandó hangverseny-közönségünkön. De azért ez a kis közönség is elegendő volt arra, hogy bámulatának adóját oly frenetikus tapsokkal és éljenzésekkel nyilvánítsa, amilyent máskülönben csak tömött teremben szoktunk hallani. Mikor az igénytelen kicsi termetű emberke a podiumra lépett, az a határozott taps fogadta, ami csak kiváló művészek üdvözlője szokott lenni. S Ondricsek a Paganini hosszú hangverseny darabján kezdve a rövid de ennél fárasztóbb „Motto perpetuo“-ig, a technika minden nehézségeit maga elé állítva, helyenként pedig az érzelmek hurjain játszva valóban a legkiválóbb hegedű-művészt mutatta be a saját egyéniségében. Eltérőleg Wilhelmj massív modorától — aki az akkordok bámulatos produkálójá s egymaga egész quartettet képes kihozni zeneszeréből — Ondricsek a finomságok mestere; szédítő munkát végez a négy húr s oly távolságokat kapcsol össze, a melyek közönséges hegedűs gondolni sem mer, mert a közben kiejtené kezéből a hegedűt. A Beethoven románczánál és a Schumann esti dalánál sordinát használt s ekkor meg a hangszerének kitűnőségét mutatta be, a mely oly édesen sajgot a művész vonója alatt, aminőt nem minden kikészített húros fadarab ad vissza a sordina hangtompítása alatt. A románcz után percekig tartott a kitörő tetszés-zaj, s a művész két magyar népdallal köszönte meg az elismerést. Ondricseket Kerner István, az 52. gy. ezred zenekarának tagja, a budapesti konzervatorium volt növendéke, kísérté zongorán oly diszkrétciával, amit egy fiatal zongorától nem várunk. Ugyanő nem mindennapi technikát árult el a külön előadott Moszkovszky-féle Scherzoban és szép nuance-okkal jeleskedett Reineckének „A bölcsőtől a sirig“ című fantasztikus darabjában. Mindkét produkcióját elismerő tapsal jutalmazta meg a hallgatóság.

— **(Esküdtek lajstroma.)** (Folytatógos közlemény.) A III. osztályba: Krausz Jenő dr., Schneider István, Meiniuger Péter, Lammer Károly dr., Horváth Antal ügyvéd, Asztalos György cipész, Sillay József, Kengyel Mór, Bodó Aladár dr., Lenkei Lajos, Zöld Sándor dr., Ziegler Tivadar, Schwarz Frigyes, Zsolnay Miklós, Bolgár Kálmán, Thaller Gusztáv, Benyovszky Manó, Pilaszánovits Pál, Engel József, Erreth Lajos dr., Kaufer Jenő dr., Sey Ernő, Tauszig Armin, Szieberth Nándor, Vörös Mihály, Konkolyi Ágoston, Szeifritz Antal, Krászonyi Ferencz, Eiser János, Opris Péter, Bence Sándor, Valentin Otto, Feiler Mihály, Littke József, Németh Gyula, Mutschenbacher Viktor dr.

— **(Alöngyilkos-jelölt.)** Nagyon elbusulta magát Német Fáni baránykoresmabeli cselédleány amiatt, hogy kedvese nem a leglibebben viszonzza az ő odaadó szerelmét. Elhatározta, hogy gyufaoldatot fog inni, nem sokat, csak annyit, amennyi éppen elég lesz, hogy vele rájesszen a kedvesére. A szándékot azonban megtudták s rájlesztettek, hogy ez az öngyilkos-komédia bajba keverheti a rendőrség előtt, mire a leányzó mégis csak jobbnak látta életben és jó egészségben maradni s lemondott szándékáról.

— **(Somogyi szintársulata)** vasárnap fejezte be Győrött a sason s hétfőn mentek át Sopronba, a másik téli állomásra, ahol már az nap tartotta meg az első előadást a „Hud utódok“-kal.

— **A mohácsi főszolgabíró jubileuma.** Január 7-dikén lesz harminczadik évfordulója annak, hogy Baranyamegye az első alkotmányos restaurációját tartotta az abszolutizmus után. A „Mohács és Vidéke“ ebből az alkalomból megünnepli a mohácsi főszolgabírónak, Sey Lajosnak a jubileumát, mint a ki ezen a 30 év előtt tartott első megyei tisztújításon szintén a tisztikarba választatott megyei aljegyzővé. Mohácson 1873-ban választatott meg főszolgabírónak s így most 18 éve viseli ez állást közmegelegedéssel oly pontossággal és lelkiismeretességgel, hogy az ő hivatalát már régóta a „mintafőszolgabíróság“ elismerő címével

emlegetik. Sey Lajost, közszolgálatba lépésének 30-adik évfordulója alkalmából Mohács és a járás polgársága óvációkkal akarta ünnepelni, de a csendes jubilans az ő szerénységével határozottan ellenez minden neki szánt ünnepeletet. A „M. és V.“ e sokat mondó sorokban jellemzi a többek között a jubilans főbíró: „Ha az ország minden járásának ily képzett, munkás, pontos, lelkiismeres, a vármegyei közigazgatás jó hírnevét oly melegen szívén viselő főszolgabírója lett volna, aligha kerekedtek volna fölüll ma a doktriner centralisták, kik a megyei autonómia megsemmisítésében, a szabad tisztválasztási jog megszüntetésében találják a jó közigazgatás garanciáit.“

— **(Nemesség egy pécsi iparosnak.)** Pécs városának egyik legősibb polgárcsaládját és derek iparosát érte az a legmagasabb kitüntetés, melylyel ő fölsége, mult hó 28-án kelt legkegyelmesebb elhatározásából, Erreth Antal pécsi lakosnak és törvényes utódainak a közügyek s a közjótékonyosság terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a magyar nemességet a „monostori“ előnévvel adományozta.

— **(Ki lesz a pécsi kir. tábla elnöke?)** Ez a kérdés még mindig kérdés. A „mindig jól értesült“ fővárosi lapok időnként „egészen biztos“ forrásokból értesülve többször közöltek egy-egy listát, mely a táblai elnökök elosztását újságolta. Ezek szerint egyszer majd Paisz Andor dr., majd meg Zádor Gyula min. tanácsos volt Pécsnek szánva. Legutóbb már ismét mást jelölnek ide, Blaskovich Istvánt, a bpesti keresk. és váltószék elnökét. A lapok ígérték, hogy a táblai elnökök kinevezését a hivatalos lap legközelebb hozza; de a kinevezés még mindig késik, pedig már a táblabírák kinevezése is külszöbön álló dolog lenne, ha t. i. csakugyan márczius elsejével akarják megnyitni a kir. táblákat.

— **(Merénylő csavargó.)** A eskürgő hideg tolakodóka s garázdákká teszi a vándorló legényeket, akik már merényletekre vete-mednek, mint azt a „M. és V.“-ben is olvassuk. Mohácsra az ő év utolsó napján délután 4 óra körül Andrics Tivadar lakásán az előszoba ajtaján a házbeliek erős dörömbölést hallottak. A cseléd az ajtót óvatosan kinyitván, az ajtóhoz vezető lépcsőzet alján észrevesz egy vándorló legényfele egyént, ki egy hosszú kést rántott a leányra; ez azo nban hirtelen becsapta és bezárta az ajtót s így a neki szánt szúrás nem érte őt. A kinevő egyén újra kezdte ltni az ajtót, aztán az udvaron tovább menve, az ugyanazon házban levő másik lakás ajtaján próbált behatolni; de ezt is zárva találván, káromkodva távozott a házból.

— **(Halálozás.)** Ujváry Péter, nyugalmazott honvédszázados — Ujváry Kamilla pécsi polgári leányiskolai tanítónő édesatyja — e hó 3-án, 73 éves korában, végelgyengülés következtében elhunyt. Temetése tegnap ment végbe a rangját megillető katonai pompával. — Fuchs Áron, a legrégebb pécsi izraeliták egyike, ki még a 40-es évek elején jött be Pécsre, e hó 5-én, 79 éves korában elhunyt. Az öreg valósággal a pécsi zsidóság „bölősei“ közé tartozott, az izraelita s a keleti vallások tanával és irodalmával, nyelvvel teljesen ismerős, ki egyszersmind jó szónok hírében is állott. Öregatyja volt Lenkei Lajos kollégáknak, a „F. Z.“ szerkesztőjének. Temetése ma délután megy végbe. — Vaszary Gyula rendőrkapitányunkat nagy gyász érte: édesatyja, Vaszary István, Kaposvár városának sok éven át közbecsülésben állott főjegyzője, hosszas szenvedés után elhunyt Kaposvárott. Ujév napján temették el az elhunytat, kit életében a kaposváriak az „eredeti emberek“ közé soroztak kifogyhatatlan humoráért. Egyébként szorgalmas és értelmes tisztviselő volt s híven szolgálta a várost.

— **(A mohácsi torna-egylet)** január 17-én az ottani kaszinóban zártkörű táncvigalmat rendez, melynek tiszta jóvedelmét az egylet által tervezett koresolya-csarnok építésére fordítja. A rendezőségnek Jagics József ügyvéd az elnöke.

× **A „Pécsi Figyelő“ szerkesztőségébe két fiatalembert keresünk,** lehetőleg joghallgatókat, kik a zsurnalisztikához tehetséget és kedvet éreznek magukban. A föltételek megtudhatók Taizs József kiadónál.

— **Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.**

MŰVÉSZET IRODALOM.

* **Beküldetett** az Apollo férfikar-gyűjtemény ujévi száma következő tartalommal: Szivhullámok. Népdalegyveleg Szentirma Elemértől, mely a következő négy eredeti népdalból áll: 86. Nyugtasd rajtam... 87. Mikor én a dalos madárt hallgatom... 88. Faluhoszsztat... 89. A kisasszony azt gondolta... 90. A királyhoz! Lángi Ernőtől; 91. Magyar borsal. Átirta Goll János; 92. Szegény szívem... Goll Ferencztől. — Az Apollót szerkeszti és kiadja Goll János főv. énektanár, (Budapest, VI. ker. Lázár-u. 18. sz. a.) hová minden póstai küldeményv czimzendő. Az Apollo előfizetési ára egész évre egy vezérkönyv és négy szólámlra (16—20 kar tartalommal) 2 ft 50 krajczár.

* **A „Néptanoda“**, a mi nevelésügyi heti szaklapunk, mely büszkeségünket képezi, mert hozzáfogható, komolyan és szakértelemmel szerkesztett tanügyi lap alig van ez országban — a jelen évvel a 24-ik évfolyamába lép. Ma, midőn a hasonló szaklapok özönével kelnek ki a földből s tűnnek ismét el a földszinéről, ily magas évfolyam a legjobb bizonyítója annak, hogy az a szaklap minden tekintetben megfelelt hivatásának. S a „Néptanoda“, melyet Schneider István belvárosi igazgató tanító szerkeszt, hosszú multja alatt valóban mutathat is eredményekre. A legfüggetlenebb tanügyi szaklapot melegen ajánljuk azok pártfogásába, a kiket illet.

CSARNOK.

A parancsnok párba.

Francziából: Eörsi.

A mult évben Besanconba mentem egy barátom menyegzőjére. Fiatal menyasszonya nagyon kedvelt és közbecsülésben álló családnak volt tagja. Egybekelésük kiváló fényvel ment végbe. Este, a miként Besancon vidékén szokás, nagy lakomára gyűltek a meghívottak. Már hely után néztem, midőn kéz érinté vállamat; — megfordultam. Egy dragonyos kapitány állt előttem, mintegy 30 éves, finom vonásokkal és szőke hajjal.

— Nem ismersz? — szólított meg.

— Valóban nem!

— Hammer Gusztáv vagyok, a te egykori sainte-berbe-i cimborád. A fontenay a... i kertnek köfala mellett játszottam, midőn veled először találkoztam. Még mintha most is látanám: halvány arcodat, félrefésült vereses hajadat; ragyogó szemeid furesa ellentétet képeztek sápadt arcoddal. Te hozzám közeledve, így szólítál meg: Adj nekem golyókat. Én adtam, s barátokká lettünk. Barátságunk három évig tartott.

Nem találkozhatunk megindulás nélkül iskolatársunkkal, a kit szerettünk; a nevelő intézet igen szigorú fogság. Mintha csak rabtársunkkal találkoznánk, ha egykori iskolatársunkkal az élet ismét összehoz. Hammer Gusztáv mellett foglalt helyet, s jóízű étkezés közben kölcsönösen elbeszeltük örömeinket és fájdalmainkat. Barátom biztosra vette, hogy egy év múlva század parancsnokká fog kineveztetni. Az ő korában nagyon ritka és kivételes. Éjfélkor gyalogosan elkisért a vonatra, s megígérte, hogy Párisba jöttemkor meg fog látogatni. Összeölelkezve váltunk el egymástól. Be derék fia ez a Hammer Gusztáv, husz évvel fiatalabbá lett.

Hónapok multak, s én mit sem hallottam felőle. De csalódom: a hivatalos lap egyik májusi számában olvastam, hogy barátom várakozása szerint egy vadász század parancsnokává lett kinevezve. Állomáshelye Maubepse, a belga határon.

Augusztus vége felé egyik este a Champ-Elysées-n sétálgattam. Az idő kilencz és tíz óra között volt. Nyári éjnek élénk nyüzgése vett körül. Mindenütt járók kelők; az utszélen felállított vasszékeken beszélgető emberek, jobbra egy dalcsarnok, színes lampion füzereivel halvány fényt köleönözve az ide számkivetésre kárhoztatott fának. Szegények! mit véthettek a jó ég ellen, hogy itt kell sinlődniök? Látom

vézna ágaikat szomorúan meghajolni, midőn egy vig dal refrainje járja át s rezgeti meg a léget. Előtte a Champs Elysées avenüje száz meg száz lámpával keresztülörve az éj sötétjét mint meg annyi fénybogár.

Egyszerre a világosság visszavert sugarainál Hammer Gusztávra ismertem. Feléje tartva, kezemet nyújtám neki.

— Jó estét kedves parancsnokom! — szólított meg. Valóban szerencsés véletlen!

— Oh! te vagy? — válaszolva levertem. — Örülök a viszontlátásnak.

Hangja meglepett. Rátétekinték, sokat öregedett egy év alatt. Arcza sápadt, vonásai dultak, haja idő előtt kezdett szürkülni. Gyengéden csuszattam karomat az övébe.

— Kivánsz egyet sétálni?

— Szívesen.

Néhány lépés után abban hagytam a társalgást. Beszélgetésünk alig kezdett fonalát elejté, hogy ujólag elmerüljön — nem tudom miféle gyötrő gondolataiba.

— Bánatos vagy — nemde? — kérdém.

Megrázkódott s némi szünet után:

— Igen.

— Tán szerelem miatt?

Akadózott. Nem erőltetém a dolgot, tudván, hogy némely fájdalmak közlését tiltja a szemérem, de hirtelen hozzám fordul:

— Hallgass meg, elmondok mindent. Most már úgy sem vagyok képes eltépni a békót, a melyet önmagam készítettem. Talán szolgálhatsz jó tanácsal. Találkozásunk óta nagy dráma játszódott le életemben Oh! te mit sem hallottál felőle, hála a hadügyminiszternek, hallgattak a hírlapok. Ne félj, nem leszek hosszadalmas. És mégis! ez a dolog téged bizonyára nagyon érdekelt. Egy gyermekről van szó, a ki áldozata lett a hibáknak, a melyeket övéi követtek el.

Leveré szivar hamuját és halkán, mint aki szívéből olvas — kezdi:

— Nos tehát! Parancsnok voltam egy hó óta az 56. vadászazadnál Maubeugében. Egy reggel Lillebe akartam utazni az ezred egyik főbbvaló tisztjével. Ő azt indítványozta, hogy Maubeuge buffetjében együnk egy levest s egy borjuszületet.

Rendkívüli nagy termék, a fal körül elhelyezett márványasztalokkal. Végén, asztalunkkal szembe van a korcsma szoba a köznép számára. Munkásokat és katonákat láttunk ott. Kollegám így szólt hozzám:

— Van az ön századában valamely előkelő családnak tagja?

— Igen, fia Myrián festőnek, ki ép most lett az akadémia tagja. És önnek?

— Igen, szintén. Csak hogy egy másféle nevezetességre, Férisset György.

— A szép Férisset asszony fia?

— Igen.

Mosolyogva kérdém:

— Hogyan! már akkora fia van? Egykor nagyon szerelmes voltam ezen asszonyba, de szerencsétlenségemre ő ép ekkor egyik barátomnak volt kedvese.

— Nem különben voltam én is, válaszolva társam. Csak hogy nálam ez az ok forgott fejjén, nem tudom mi tartott vissza, hogy nyilatkozzam előtte.

— Nem jól cselekedett, — felelém. — Érdemes lett volna úgy egy heti kedvtöltésre. És még ily kényelmes férj mellett! Már husz kedvese volt, s Férisset ur feltétlenül bizott benne.

Alig végzém szavaimat, láttam, hogy egy kis vadász mutatkozik a korcsmaszoba ajtajában. Fehér volt mint a fal. Határozatlan taglejtéssel jött felém, ötlöve botolva, nagy karddal, a mely lábikráját verdeste. Asztalunkhoz érve egy pillanatig zavart tekintetet vetett rám, s kezét emelte. Láttam, hogy arczul akar ütni. Rögtön nagy csoportosulás támadt. „Fogják meg ezen embert!” Rögtön két vagy három katona termett ott, de a kis vadász mozdulatlanul állt, folyton reám nézve. Végre tompa hangon mondja:

— Az az én anyám!

Rögtön éreztem szavaim méltánytalanságát. Hagyják! kiáltottam a katonáknak. Mi lett engem e reggel? és mióta szabad tisztességes embernek egy nőt rágalmozni? Felemelkedtem és sapkámat föltéve: köszöntem a fiatal embert.

— Rendelkezésre vagyok.

Fütyentés hallatszott. Lille-be a vonat indul. Rohantam az állomásra, s felültem. Fél

óra múlva már a hadtest főparancsnokánál voltam s elbeszéltem neki mindent. Gondolhatod, mennyire lehordott! „Mióta szabad nyilvánosan oly megdondolatlannul fecsegni, mint egy Saint-Cyr-i növendéknek.” A miniszter hibás, a ki ily fiatal embereket nevez ki a magasabb tiszti állásokra. Én meg azt gondoltam, hogy ez az eset ép úgy megtörténhetett volna velem, ha kapitány maradtam volna is. De tábornokom szigorú szavait sokkal is többre tartottam, hogy csak egy szóval is ellenkeztem volna.

— Mi szándékozik tehát most tenni? kérdé tőlem.

— Ugy hiszem, tábornok ur, nem lehet válogatnom. Én sulyosan megsértettem e fiatal embert. Rendelkezésre állok, meg fogok vele vivni.

— Ön örült! Egy parancsnok, egy egyszerű közlegényvel!

— Bátorokom figyelmeztetni tábornok ur, hogy bizonyos megbántásokkal szemben katonai szabályrendeletnek helye nincs. Kérem engedélyét.

— De ha nekem erre jogom nincs.

— Legyen szíves a miniszternek sürgönyözni.

— A miniszter meg fogja tagadni.

— Tehát értesitem Férisset György urat. A határ csak néhány lépés. A párbaj Belgiumban lesz.

— Más szóval: ön szökni akar!

— Jó! hát legyen, tábornok ur! Ezért ugyan büntetni fognak, de ha először vétettem is becsület ellen, midőn nyilvánosan rágalmoztam egy nőt, nem fogok hibázni, másodsor is megtagadván az elégtételt e rágalmozott nő gyermekének.

A tábornok dühbe jött. De szobájában néhányszor fel s alá járva — ismét lecsendesült. Ekkor hozzám lépett és szeliden mondá:

— Tegyen a mit akar. Én semmit sem hallottam, semmit sem tudok. De ne felejtse, hogy a hadi törvényszék e dolognak végére jár.

Férisset György ur segédei este megjelentek, ő is én is két-két civilt választottunk. Fegyver a kard, párbajunk ideje: másnap reggeli 9 óra, színhelye F. falu a belga határon.

Az éjjelt — dolgaimat rendezve — virasztottam át. El voltam határozva, hogy megsebeztem magamat a szegény fiu által.

Másnap a kitzött órában megjelentünk F-ben. Sáros, borult, hideg régg; az eső esett. Térdig jártuk a sarat. Előttünk Férisset György ur és segédei. Egyik barátom figyelmezteté a fiatal embert, hogy polgári öltözetben kellett volna megjelennie. Férisset egyszerűen azt válaszolva, hogy egyenruhában történvén a sértés, ő egyszerre követel elégtételt mint ember és katona. Én helybenhagyólag intettem, barátom sem ellenkezett. Végre egy rétre jutottunk, a mely az eső miatt épen nem szolgált alkalmas terül, de más választásunk nem volt, különben is az idő siettetett bennünket.

Nagyon furesz látványt nyújtottak barátom, e párbaj előkészületei. Egyik részen egy magasrangú tiszt, a másikon egy egyszerű vadász. Végre szemközt állítottak.

Ekkor Férisset ur katonásan üdvözölve, szomorú hangon így szólt hozzám:

— Parancsnok ur! én önt arczul akartam ütni. Mindketten egyenruhában voltunk, én tehát sulyosan vétettem a fegyelem ellen; a fegyelem pedig szükséges, szükségesebb ma mint bármikor. A katona bocsánatot kér öntől. Most pedig parancsnok ur, előre!

Kereszteték a fegyvereket.

Tanuim egyike kiáltá:

— Uraim! előre!

Nem mozdultam. Néztem ellenfelemet. Szemeiben ugyanaz a tűz égett, mint a megelőző napon, ugyanazon habozás kíséretében. Egyszer csak két lépéssel előre tört s megállt. Szívzaggató mosoly mutatkozott ajkai körül. Ha száz évig élnek, e mosolyt nem felejthetném! Hirtelen dühvel rohant előre, s kardomba vetve magát bele dőlt. Jaj - kiáltást hallatva hanyatlott hátra. Véres hab szennyezé be ajkait. Még egy köhögés, még egy rázkódás és többé nem volt. Meghalt.

Szívszorogva hallgattam. Midőn Hammer Gusztáv bevégezé elbeszélését, felsóhajtott és fájdalmasan mondá:

— Tudom jól, hogy meg akartam magamat sebezteni általa; tudom, hogy szerencse csillagom leáldozott, mert a hadsereget el kell

hagynom. De mindez nem tenne semmit, barátom, ha nem érezném a gyilkos lelki furdalásait. Érzem, hogy nagy bünt követtem el. Gondolj csak ezen nemes szívű, ifjúsága virágában meggyilkolt fiatal emberre, gondolj csak az anyára, a kinek kétségbe kell esnie, siratván gyermekét, a kinek ő a főgyilkosa...

Az idő mult, a dalesarnokok kiürültek. A sétálóknak számosabban jelentkeztek, némelyik egy-egy vig dal refrenjét dudolgatva magában. Kiáltó ellentét! egy felkapott románcz sorai váltakoznak egy szomorú dráma elbeszélésével. Hammer Gusztáv visszaemlékezései által elnyomatva, újból lecsüggeszté fejét. A Champs-Elysées meguépedett. Az öröm és vigsággal teljes Párisban minden a nyári est nyüzsgő életét mutatja. Az avenun számtalan fogat törekszik fel a „bois“ felé vagy vissza az Arc de Triompha. Oldalunkon, vaspadokon sokan foglalnak helyet. A mint nézegetem őket, szemeim egy 43—44 éves még mindig nagyon szép nőn akadnak meg, fényes társaság képezte, nagyon elegans, fekete ruhát visel. Folyton mosolyog és egy óriási ibolya csokor illatát élvezve, figyel egy fiatal emberre, a ki halkán beszél hozzá!

— Oh! a hamis! — kiáltottam fel.

— Mi bajod?

— Kinyújtván kezemet, mutatám e nőt:

— Az anyja!

Barátom megrázkódott. S én hozzá tevém, fejemet hajtogatva:

— Ne törődjél vele! Látod! ime ilyen az élet!...

NYILT-TÉR.*)

Hazánk legkitünőbb ásványvizének egyike a

véghelesi

Vera-forrás

mely orvosi szak tekintélyek által ajánlatik általában, de főképen e járványos időben

Kapható gyógyszerárak, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

5339.

tkv. 1890.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közbírá teszi, hogy kiskoru Mikolics Frányó, Jaksa és Gyuró végrehajatóknak Bodolyác Iván bodolyai lakos végrehajtást szenvedő elleni 320 frt és 60 frt tőkekövetelés s jkai iránti végrehajtási ügyében a dárdai kir. jbiróság területén levő, Bodolya községben fekvő, a bodolyai 6. sz. tkvben felvett 1/4. kültelek és urbéri tartozékainak alperest illető felére 725 frt, a 490. hszsz. fekvőség ugyanazt illető felére 180 frt, az 1694. hszsz. fekvőség felére 360 frt a bodolyai 1028. tkvben felvett 46. hszsz. 30. sz. ház, udvar és kertre az árverést 191 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi január hó 28-án d. e. 10 órakor Bodolya községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis 72 frt 50 krt, 18 frtot, 36 frtot és 19 forint 10 krajczárt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 10-a §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Dárdán a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1890. november hó 23. napján.

Fekete Gyula,

kir. albiró.

1138.
sz.
vg. 1890.**Árverési hirdetmény.**

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. jbiróság 15829. számú végzése által velencei Anna-gőzmalom részvénytársaság végrehajtató javára, Schön Mór pécsi lakos ellen 222 frt 93 kr. tőke, ennek 1890. év nov. hó 11. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 45 frt 45 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróságra lefoglalt és 506 frtra becsült bútort, liszt, mérleg s egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 16262/1890. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis **Pécsett alperes lakásán alsó malom u. 4. leendő eszközlésére 1890. évi jan. hó 7. napjának d. e. 9 órája** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóság vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában, megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsett, 1890. évi december. hó 27-ik napján.

Kremmer Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

A pécsi nemzeti casino egyesület, 1891. évi január hó 11-én d. e. 10 órakor tartja

tisztújító közgyűlését

melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

Az elnök.

15819. sz.
tk. 1890.**Árverési hirdetmény.**

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lasányi Jánosné pécsi lakos végrehajtónak Machovetz Jánosné pécsi lakos végrehajtást szenvedett elleni 85 frt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Pécs sz. kir. város határában fekvő a pécsi 5098. sz. tjkvben felvett 4411/9. hsz. 6 sor sz. házból Machovetz Jánosné illetett tele részére 1125 frt kikiáltási árban, mégis a pécsi 2380. tjkvben felvett 3848. hszsz. szőlőre és pinczére az 1881. évi 60. t. cz. 156. § a d) pontja alapján egészben 164 frtban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi január hó 29-ik napján d. e. 10 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10százalékát, vagyis 112 frt 50 krajczárt, és 16 frt 40 krajczárt készpénzben avagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában foglalt s jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsett, 1890. évi október hó 29-én. A pécsi kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvszéki biró.

Laptulajdonos:
NAGY FERENCZ

Felelős szerkesztő:
HAKSCH LAJOS.

H i r d e t é s e k :15255
sz.
1890.**Hirdetmény.**

Pécs szab. kir. város törvényhatósági

közutaira

szükséges évenként és ugyan

1. A város belterületén (a vámházakon belül) levő közutakra **3520 köbméter kavics.**

2. A vámházakon kívül fekvő közutakra **2960 köbméter kavics.**

Egy köbméter kavics előállítási és szállítási költsége:

a) a város belterületén levő közutaknál **1 frt 80 krban,**

b) A város külterületén levő közutaknál **2 frt 20 krban** állapított meg.

3. Elhatározott továbbá, hogy évenként a bányatelepi utból 166 méter hosszú ut-szakasz kiépítettik.

Ezen munkálatok □ méterje a szükséges tört kövel-kavicscsal és murvával együtt **90 krban** vétetett számításba.

A mely uttal megjegyztetik, hogy a tört kő, kavics és murva előállításához szükséges bányákat a város közönsége e célra ingyen bocsájtja vállalkozó rendelkezésére.

A fentemlitett kavics szállítások és utépítési munkálatnak **1891. és 1892.** években leendő biztosítása céljából **1891. évi január hó 15-én délelőtt 10 órakor a városi aljegyzői hivatalban zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árlejtés fog megtartatni.**

Felhivatnak ennél fogva a versenyezni óhajtók, hogy ezen szállítások és munkálatoknak elvállalására vonatkozó **750 frt** készpénzzel, avagy ennek megfelelő óvadékképes értékpapirokkal ellátott zárt ajánlataikat **legkésőbb 1891. évi január hó 14-én délután 5 óráig Pécs szab. kir. város polgármesteri hivatalában** nyujtsák be, avagy pedig a megfelelő bánatpénzzel a nyilvános árlejtésen **1891. évi január hó 15-én délelőtt 10 órakor a városi aljegyzői hivatalban** (városház I-ső emelet 23 számú ajtó) jelenjenek meg, a hol is a részletes árlejtési feltételek Herbert J. tb. tanácsnoknál a mai naptól kezdve a hivatalos órák alatt bárki által is betekintheők.

Végül köztudomásra hozatik, hogy az illetékes hatóság fenntartja magának a jogot, miként a legelőnyösebb ajánlattevők közül azt bizza meg a vállalattal, a ki legtöbb biztosítékot nyujt.

Pécs szab. kir. város tan. 1891. január 3-án tartott üléséből.

Aidinger János s. k.

kir. tan. polgármester.

Ülődeszka klos és nyílt árnyékszékek részére.

Légmentes-hygienikus

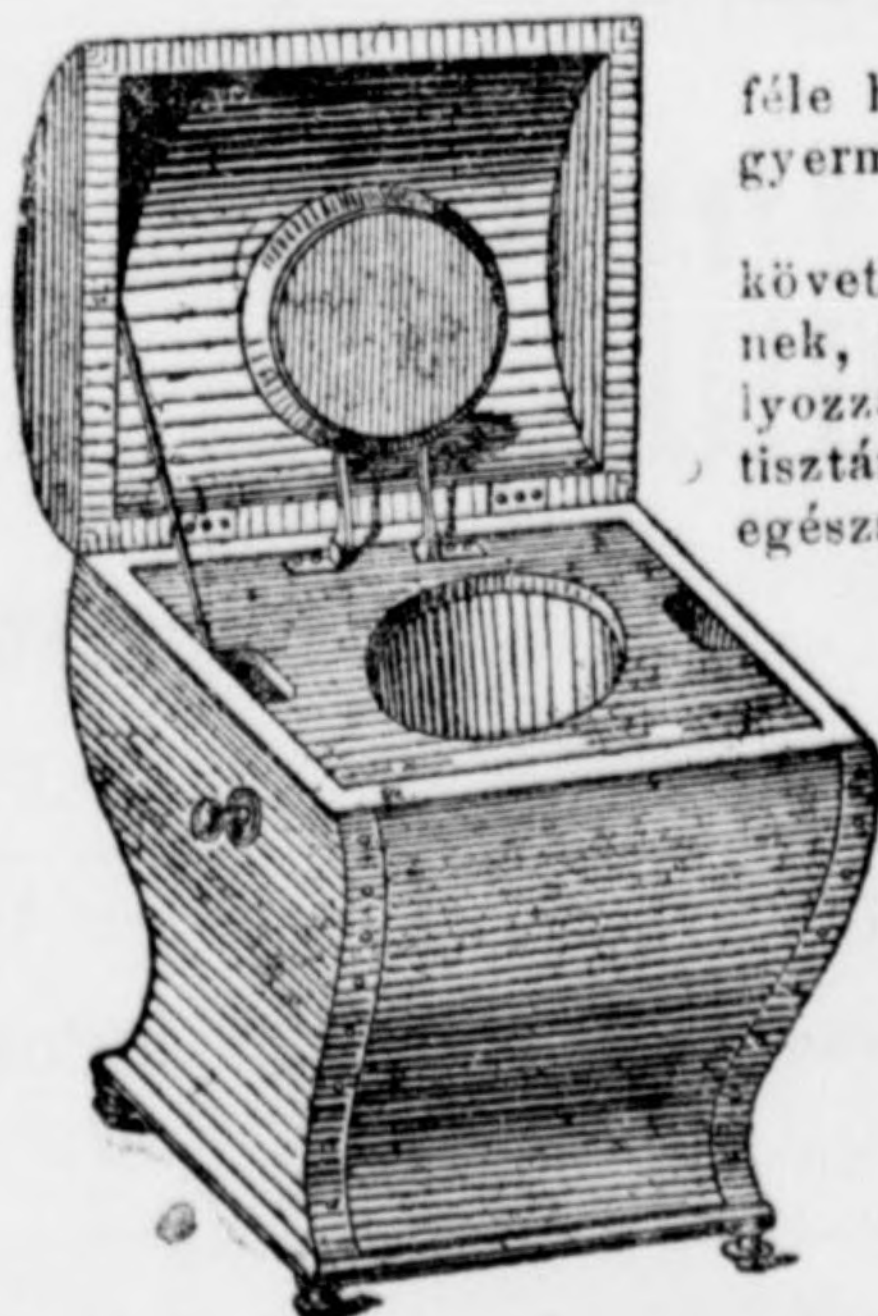
zárófödél

(Siemang-Guttman szabadalma.)

Minden államban szabadalommal ellátva,

Pod de chambre.

Szobakloset.

Klosetek, nyílt árnyékszékek, éjjeli edények, szoba-klosetek számára. Szállodákban, kórházakban, fürdőintézetekben, vasutaknál és számos magánosoknál kipróbálva. Minden ily légmentes záró födéllal ellátott edény teljesen szagtalan s abból semmilyen, az egészségnek ártalmas gázok el nem távozhatnak.

Ngs. Dr. Korányi kir. tan. egyetemi tanár ur szerint a Siemang-Guttman-féle hygieniai lezárófödél egy oly találmány, mely a levegő tisztántartására háló, gyermek- és beteg-szobákban alkalmas.

Ngs. Dr. Fodor József egyetemi tanár ur a zárófödélre vonatkozólag a következőket írja: Ez a készülék igen célszerű arra a célra, hogy éjjeli edényeknek, árnyékszékeknek nyílását jól elzárva, onnét büznek kiáramlását megakadályozza. Ennél fogva nagyon ajánlatos gyermekszobákban, hálószobákban a levegő tisztántartására az éjjeli edényekből, szobaárnyékszékekkel kiáramló kellemetlen és egészségtelen büznek elhárítására.

Dr. Wiederhofer cs. és kir. udv. tanácsos egyetemi tanár ur Bécsben a szab. Siemang-Guttman-féle zárófödél kitűnő egészségügyi találmánynak nyilvánítja, melynek egy háztartásban sem szabad hiányozni, melyben az egészség ápolására tekintettel vannak.

Az egyedüli gyártási jogot bírja:

ZELLERIN MÁTYÁS

cs. és kir. udv. szállító

Budapesten, nagydíófa utca 14. szám alatt.

Köpes árjegyzőek bérmentve küldetnek. —

Elárúsítók kerestetnek.

Szobakloset vödör alakban.

Egy jelentékeny ruhagyár

keres pécsi fióküzletbe, rendes fizetés és provisio mellett, egy ügyes óvadékképes kereskedőt

Részletes ajánlatok J. L. jeggyel ellátva

Annoncen Expelition M. Dukes, Wien, I., Wollzeile 6—8 szimre intézendők.

4530

1890.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécsi takarékpénztár végrehajthatóan Hajdu István, Haraszti János s neje Vmarti lakások végrehajtást szenvedők elleni 400 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a dárdai kir. bíróság területén levő Vmart községben fekvő a vörösmarti 79. sz. tjkvben felvett I. 140. sz. ház 1/4 telekre 902frt, ugyanottani 493 bszsz. pinczére 150 frt, a vmarti 1443. sz. tjkvben felvett 881. bszsz. fekvőségre az árverést 324 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi január hó 17 ik napján d. e. 10 órakor Vörösmart községben a községi irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 90 frt 2 kr., 15 frt, 32 frt 4 krt készpénzben, avagy az 1881: LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyam 1881. évi 60. t. cz. 156. § a alapján 25 frt mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Dárdán a kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1890. évi szeptember hó 24 ik napján.

Fekete Gyula,
kir. aljbíró.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok, ezeltől általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet

teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszorból ajánlatnak és ajánltattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértólulások, aranyér, béltéltenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkóránál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említtünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. október 22-én.

Tekintetes Úr!

Alulirt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én

Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsaik kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Ön gyermekágyban meghültem olyannyira hogy semmi munkát sem volt m többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsaik engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak

Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, már életét is megunt, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel

Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márczius 27-én.

Uekintetes Úr!

Alulirtot ismétlen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszéseszerinti használására önt ezenel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án

T. Úr!

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csak a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ czimzett gyógyszerárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 16 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban póstaútványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis

Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu, legjobb szer minden köszvényes és csúzos bajok, u. m. gerincez-agy-bántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggatás stb. ellen 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szeleccével 2 forint.

Általános tapasz, Steudel tanártól. Útás és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacsz, sebes- vagy gyulladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általánosan ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegcské ára 50 krajczár. 2 üveg bérmentve 1 forint 50 krajczár.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszor. 1 üvegcsevel 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő háziszor a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorbég, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, 1 üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az általa képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 krajczár.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdettet összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszeretnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

ZSOLNAY IMRE bútorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbitva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerű berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.